

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD

Waterkant No 4, Overzijde.

DRUKKER: B. L. BOGAERS

Voor het Buitenland per jaar. fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

NAAR PANAMA.

VI.

't Was een heele opluchting, toen we tegen den avond van den derden dag eindelijk weer zee kozen. Er kwam een gevoel over ons, of we uit de gevangenis waren ontslagen, en weer vrij waren. We lieten ons weer gaan op de zacht deinende golven, de onbepaalde wijde ruimte in. Alleen waren we weer, alleen in ons klein wereldje op den breedten oceaan. Volop hebben we toen, genoten van de zeereis. De rustige stilte des avonds, na al dat helsch lawaai van ratelende rieren en schreeuwende sjouwiers, maakte den tropischen sterrenavond dubbel indrukwekkend.

Om de schoonheid der natuur te kunnen gevoelen, moet men in de vereischte stemming zijn. En dat waren we dien avond! De vriendelijke schemerschip op het spaarzaam verlicht wandeldek van de *Sacham-wald* noodde tot gezellig samengroepen. We hadden elkander in drie dagen bijna niet gesproken; het rumoer om en aan boord bij het lossen had het ons vrijwel onmogelijk gemaakt. Nu zaten we weer heel prettig bijeen en genoten van onze nieuw begonnen zeereis. We kregen nieuwe, verse indrukken en deelden ze elkander vertrouwelijk mede.

In opgewekte stemming begaven we ons aan tafel.

Het was, alsof we allen meegewerkt hadden bij 't lossen, en blij waren, dat dit karweijsje weer achter den rug was. De geleden schade der onrustige dagen was al spoedig ingehaald en de verloren kracht hersteld. De Kapitein begon kunstjes te verkoopen, goocheltoeren, vlugge handigheden; raadseltjes werden opgegeven; 'nieder had wat om de pret erin te houden, en die was het grootst, als een toer niet lukte, of 'n uientapper midden in 'n anecdote den draad kwijt was. Ja, 't kan aan boord echt gezellig toegaan!

Dat kan het natuurlijk overal, als men in de groote wereld, evenals in de bootwereld, er maar op uit was om steeds aangenaam te wezen voor elkander, en nimmer hinderlijk te zijn.

Maar op reis, samengedrongen in een kleine ruimte, kan men elkaar moeilijk ontwijken, men heeft elkaar voortdurend noodig en is steeds in de gelegenheid kleine oplettendheden te bewijzen, die het leven zoo veraangenamen, en de waarde van een vriendelijk menschen eerste verhoogt.

Lang duurde deze idylle niet; den volgende dag roken we weer land en begonnen al weer te verlangen naar het einde van dezen korten oversteek, naar Cartagena. Geluk-

kig hadden we des avonds deze haven nog niet bereikt en zouden we eerst den volgende morgen kunnen binnenvaren.

Niet zoodra dook de zon uit zee, of we waren allen op 't dek. O, wat een heerlijke morgen. Voor ons een lange, lage strook lands met hier en daar een dunne kokosboom. Op eens! een opening in de kust, en midden in die opening een wit fort.

Het was alsof een rivier in zee uitmondde en het fort daar lag om met geweld alle binnenvaart tegen te houden. O, wat tooverachtig lag dat gekanteelde marmerblok tusschen de blauwe wateren; wat een dankbaar voorwerp voor droomende dichters, of fantasieerende romanschrijvers. Hal daar snelden ze al aan de legenden en sagen, die deze oude versterking met hun frissche guirlandes en geurige bloemen omkransten! De wazig zilveren elphen en nymphen verdwenen en massale, vierkante Duitschers stonden naast me. De officieren en stuurlieden wisten te verhalen, ja, waarvan eigenlijk? Ik hoorde het maar half, en vond het reële te mooi om de sterk sprekende lijnen te verdoezelen; onder den nevel van het grijs verleden. Een ding snapte ik goed: 't was een oud Spaansch fort. — Of je dat met eigen oogen ook niet zien kon! — 't Was werkelijk gebouwd als tol om de binnenvaart te controleren — 't Zal wel maar wezen! — Vroeger hadden ze hier een schip laten zinken, om de rijkdommen van Cartagena beter tegen vrijbuiters te beveiligen. — Ja? Toen droomden we verder op eigen wiek der verbeelding en zagen de oude Indianenromans weer voor ons opleven. De omgeving stoffeerde het tooneel en verplaatste ons geheel in de vroegere wereld. Zie, uit het witte fort komt een mensch, en nog een, uit een geheimzinnig deurtje. Ze stappen in een bootje en roeien op ons af. Een ervan klimt aan boord.

We rekken de halzen over de verschansing om toch maar niets te verliezen van den eersten indruk van dit vreemd zeemonster. 't Is de loedel! Hij moet ons over een zandbank heen helpen.

Wij roover, en toen! Aan weerskanten smalle landtongen vol kokos en laag groen. Breed is de rivier, wel tiemaal breder dan de haven van Curaçao. En lang! We hadden misschien wel een kwartier gevaren, toen wij een zijriviertje of anderen inham zagen en ook opmerkten, dat op geregelde afstand de noodige boeien het vaarwater aangaven. Ook al geen mooie invaart! Weg handdegeest, en zuinige contenteller! Laat de verbeelding nu eens vrij spel! De kust is hier zoo mooi, zoo schilderachtig, zoo weelderig rijk.

Kokos- en bananen in wiken overvloed! Op Curaçao zijn we al blij, dat we onkruid zien op bergen of

vlakten; als het maar groen is.

En hier! Maar zie dan toch eens een echt Indianenkamp! Mooie, nette houten huisjes onder 't bosch, tegen de helling, dicht bij zee; en in den inham vele prauwen en bootjes.

Hal kwamen ze nu maar eens op ons af met pijl en boog met strijdaks of speer. Begonnen ze nu maar eens hun wilden krijgsdansen achter hun lange boomschorschilden onder angstverwekkend krijgsgescreuw. Maar niets, niets van dat alles! Ake- lig doodsch en als uitgestorven lagen die hutjes daar, geen levend wezen vertoonde zich. De landtongen krulden zich en lieten nog slechts een nauwen doorgang over. Heel heel ver konden we zoo iets van een stad onderscheiden, een paar torens en hooge gebouwen. Wat een afstand; wat lag die stad ver van zee! Maar kijk nu toch 'ns hier, wat is dat nu weer? Een eilandje midden in het vaarwater en aan den overkant weer zo iets als een fort. Doch nu niet verblindeerd wit, maar grauwig grijs, met oude verweerde muren. 't Is of ercheusche comédie gespeeld wordt. Daar komen alweer een paar mannetjes uit het fort, springen in een boot en roeien naar boord. Een hunner heeft een roode wolven broek aan. Waarom nu ook niet een kam met recht opstaande veeren in het haar? 't Was al weer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

g. — 't Was alweer een loods, niet de roodbroekige, maar z'n compa-

LIEFDE EN LIJDEN.

(Historische Roman.)

XXVIII.

Ter herinnering: Een jong krijgsman, Edgar Gloosword, is onschuldig veroordeeld tot het verrichten van mijnarbeid en leeft met vrouw en kind in ballingschap te Cortwall, die hem daarheen vrijwillig zijn gevolgd. Onder de mijnwerkers beweegt zich een Priester, Deyman geheeten, een bijzonder vriend der familie Gloosword.

Anna, de vrouw van Edgar, spreekt veel met hem over godsdienstige onderwerpen en vindt dikwijls troost bij hem in haren sielestrijd.

moeder is gestorven. Nu ik overtuigd ben, van de mogelijkheid dat Edgar na dit leven ook eeuwig gelukkig kan worden, al zou hij niet sterven als Katholiek, nu is er niets meer, wat mij tegenhoudt, dien grooten stap te doen!

„Zoo, Anna, onderbrak haar Deyman, dan is mijn gebed verhoord geworden!”

„Hebt gij dan voor mij gebeden,” vroeg zij nu verwonderd?

„Ja, was het antwoord. Ik heb steeds aan God gevraagd, dat Hij u de genade des Geloofs zou geven. Maar laat ik u nog even wijzen op een kleine onjuistheid in uwe opvattingen. Ik reken het mij tot plicht, hier thans met u over te spreken. Gij zegt, nu ook Edgar buiten het Katholieke Geloof kan zalig worden, ben ik besloten dat Geloof te omhelzen.”

„Zeker, zoo viel Anna hem in de rede, is dat dan niet zoo?”

„Jawel, daarover hebben we vroeger reeds gesproken; dat mag echter voor u geen reden wezen, om den

grooten stap niet te doen. Uwe liefde voor uwen echtgenoot, die u reeds zooveel offers voor hem heeft doen brengen en die ik steeds in u heb bewonderd, die liefde doet u aldus spreken. Maar als men eenmaal overtuigd is van de waarheid der Katholieke leer, dan mag niets den mensch terughouden van het aannemen dezer leer. Geen liefdebonden, geen menschelijk opzicht, niets ter wereld mag den mensch hierin zóózeer beïnvloeden, dat hij zou handelen tegen zijne overtuiging. Men kan weliswaar in omstandigheden verkeeren, waarin het beter is dien grooten stap nog eenigen tijd uit te stellen, maar deze mogen nooit voor ons van dien aard wezen, dat men er geheel en al van afziet, hem te doen.”

„Dat begrijp ik zeer goed, heren Anna, omdat men vóór alles aan God moet gehoorzamen; maar...”

Deyman voerkwam haar en zeide: „Hoor eens hier! Het is voldoende, dat gij het redelijke er van siet, leg u er dan bij neder en denk

er, om uw zielernst niet onnodig te verstoren, verder niet over na!”

„Eén punt wilde ik echter nog gaarne met u bespreken.”

Anna zag Deyman wijfelend aan, „Ga gerust uw gang,” antwoordde hij haar lachend.

„Welnu dan, zoo begon ze: Ik heb steeds met verbazing gezien, wat de Katholieke Kerk rijk is aan troostmiddelen bij de meest droevige omstandigheden, waarin de mensch kan verkeeren. En ik voorzie zeer goed, wat een veldoening en een geluk het voor mij zal wezen, als ik eenmaal den Katholieken Godsdienst zal belijden. Ik zal de verschillende kruisen niet meer op mijne schouders voelen treden en met alles en in alles tevreden wezen.”

„En wat zou dat,” zoo vroeg haar Deyman?

„Wat is nu uwe moeilijkheid?” „Die komt nog,” antwoordde Anna lachend, nu insinnde, dat 't slechts iets was van zeer ondergeschikten aard.

„Ik bemerk nu, dat mijne moeilik-

heid met de geheele zaak niets heeft uit te staan!”

„Laat toch maar eens hooren, ging Deyman verder, misschien valt er voor mij ook nog wel iets uit te leeren.”

„Ik zou u willen vragen, hoe men dan tekent de H. Schrift moet verstaan; „Zoo iemand mijn leerling wil wezen,” hij verzoekt een Michael, v, neme zijn kruis op en volg mij.” Hoe kan men dit nog doen, als men in en door den Katholieken Godsdienst de kruisen des levens niet meer voelt, als men geheel en al te vreden is?”

„Wel, dat is niet anders, antwoordde haar Deyman. Ook de Katholiek moet natuurlijk op zijn levensweg allerlei wederwaardigheden lijden, zijn pad is bezaaid met distels en doornen. Door de Katholieke leer worden die distels en doornen niet veranderd in zachte rozen; neen, maar zij geve den mensch de kracht om die moeilijkheden des levens het hoofd te bieden. Denk niet, dat de Katholiek

Wordt vervolgd.

Voorloopig Verslag

COMMISSIE VAN RAPORTEURS over de ontwerpen van wet tot verhooping van de koloniale huishoudelijke begroting van Curaçao voor het dienstjaar 1913 en van het Xlde hoofdstuk der Staatsbegroting voor datzelfde dienstjaar.

Het onderzoek in de afdelingen van deze wetontwerper heeft de navolgende uitkomsten gehad.

Onder artikel 39. Ten aanzien van de verbetering van de Staatshuishoudelijke begroting van Curaçao voor het dienstjaar 1913 en van het Xlde hoofdstuk der Staatsbegroting voor datzelfde dienstjaar.

Het onderzoek in de afdelingen van deze wetontwerper heeft de navolgende uitkomsten gehad.

Onder artikel 39. Ten aanzien van de verbetering van de Staatshuishoudelijke begroting van Curaçao voor het dienstjaar 1913 en van het Xlde hoofdstuk der Staatsbegroting voor datzelfde dienstjaar.

Het onderzoek in de afdelingen van deze wetontwerper heeft de navolgende uitkomsten gehad.

dat de Regeering, met terzijdestelling van het advies der Commissie, zich zonder nader deskundig plaatselijk onderzoek scheen te willen neerleggen bij de meening van den Gouverneur en van den Kolonialen Raad. Op grond toch van het in de vergadering dezer Kamer van 13 Maart jl. door verschillende leden gesprokene, achtte men de onbevangenheid van het oordeel van dat college niet boven twijfel verheven, zoodat men zich vleide, dat de Regeering zich alsnog nader zoude laten voorlichten, alvorens deze zaak als afgedaan te beschouwen.

Onderartikel 143bis. De in de hierboven genoemde vergadering van 13 Maart uitgesproken meening (*Handelingen* Eerste Kamer 1912-1913, bladz. 453), omtrent den zin en de bedoeling van art. 48, eerste lid, van het Regeeringsreglement van Curaçao werd bij het onderzoek in de afdelingen gehandhaafd. Formeel is tegen de regeling, zooals deze door den Minister wordt voorgenoemen, niets te zeggen. Maar om, wanneer de Koloniale Staten eerst geraadpleegd zijn, dan toch een van hun gevoelens afwijkend besluit te nemen, is naar veler meening inbreuk maken op de autonomie der kolonie. Dan had men de zaak liever niet moeten onderwerpen aan het oordeel der Koloniale Staten.

Hiertegenover werd gewezen op het artikel van den heer VAN VUUREN in *De Tijd*, van 16 Mei 1913, waarbij in herinnering gebracht werd de toelichting tot de wijziging van het Regeeringsreglement bij de wet van 2 Februari 1901, gegeven door den Minister CREMER: „Regeling bij koloniale verordening van de onderwerpen, thans daarvoor aangewezen, behoort regel te blijven. Maar wanneer een conflict tusschen den Gouverneur en Koloniale Staten zich in den vorm van verwerping eener ontwerp-verordening mocht voordoen, moet eene Koninklijke beslissing over de zaak zelve mogelijk zijn”. (Bladz. 2 der Memorie van Toelichting, Gedrukte Stukken der Tweede Kamer, Zitting 1898-1899, 193, No. 4.) Dit is juist thans het geval, zoodat de zaak niet slechts formeel is te verdedigen, doch ook metterdaad geheel naar den geest van het Regeeringsreglement is.

Overigens werd nog opgemerkt, wat de zaak zelve aangaat, dat de urgentie niet gebleken is, waargenomen opening van zaken uit de boeken gegeven is. En toegestemd werd, dat moest blijken, dat er geen sprake kon zijn van winstgevend bedrijf, gelijk dit ook vereischt is voor het ontvangen van subsidie in Nederland.

Vastgesteld den 7den Juni 1913.

TJARDA VAN STARKENBORGH.

VAN DER KUN.

KRAUS.

FRANSEN.

FERF.

EINDVERSLAG

DER

COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS over de ontwerpen van wet tot verhooging van de koloniale huishoudelijke begroting van Curaçao voor het dienstjaar 1913 en van het Xde hoofdstuk der Staatsbegroting voor datzelfde dienstjaar.

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

Memorie van Antwoord.

Onderartikel 39. De ondergeteekende vernam met voldoening, dat de Eerste Kamer instemt met het voor nemen der Regeering om door het

geen strijd heeft! Integendeel, ik zou willen beweren, dat hij meer strijd heeft dan een ander, omdat hij hogere plichten heeft te vervullen en hij zijne verplichtingen beter kent dan een ander. De Katholieke Kerk legt den mensch bijzondere wetten op en wijst hem op de algemeene wetten van God en van de natuur. Maar, als een zorgzame Moeder voor hare kinderen, biedt zij hem in hare hulpvaardigheid steeds de helpende hand met alle liefde, die in haar is.

Anna dankte Deyman voor zijn schitterend pleidooi en deze maakte zich gereed om te vertrekken.

Anna hield aan, dat hij nog eenigen tijd bij haar zou blijven, maar plicht riep dien edelen menschen-vriend naar elders.

Hij nam afscheid van haar en van haar dochtertje, die inmiddels, mee gespeeld, was binnengekomen. „Anna, zoo sprak hij het meisje toe, mijn kind, gij zult zeker wel veel voor uwe goede moeder willen bidden!”

„Ja, was haar antwoord, ik zal aan O. L. Heer vragen, dat Hij

heffen van eenig havenrecht de aan de verbetering van de St. Annabaai ten koste te leggen gelden rechtstreeks rentegevend te maken. Uit den aard der zaak zal dat beginsel niet uit het oog worden verloren, ingeval er toe mocht worden overgegaan verdere uitbreiding te geven aan het thans voor uitvoering in aanmerking gebracht gedeelte van het algemeene werkplan, maar bij de beoordeeling van hetgeen daarin opgenomen behoorde te worden, mocht aan die overweging geen beslissenden invloed worden toegekend.

De ondergeteekende heeft gemeend de bemoeienis der Regeering te dien aanzien voor het tegenwoordige te moeten beperken tot eene verbrediging van den havenmond en tot verbetering van de kustverlichting en van het loodswezen, omdat hij zich overtuigd houdt, dat voor de naaste toekomst met die verbeteringen kan worden volstaan, zoodat er voorhands geen aanleiding aanwezig is om uitvoering te geven aan de door de Commissie voor de Handelspolitiek verder aanbevolen voorzieningen. Het daarbij door hem ingenomen standpunt heeft de ondergeteekende in de Memorie van Toelichting bij de wetsontwerpen en in de vergadering der Eerste Kamer op 13 Maart l.l., waarvan in het Voorloopig Verslag sprake is, uiteengezet: het moge hem veroorloofd zijn daarheen te verwijzen, en er de mededeeling aan toe te voegen, dat hij, gevolg gevende aan zijne in die vergadering gedane toezegging, ter kennis van den Gouverneur heeft gebracht, dat, zoodra eene nadere verbetering noodig mocht blijken, daartoe niet zal worden overgegaan dan na overleg met eene commissie in Nederland.

Na hetgeen in de bedoelde vergadering der Kamer door den ondergeteekende is opgemerkt naar aanleiding van de toen vernomen critiek op de houding van den Kolonialen Raad in zake de voorstellen tot verbetering van de St. Annabaai, kan hij zich niet goed verklaren, dat niettemin de onbevangenheid van het oordeel van dit college in deze aangelegenheid niet boven twijfel verheven geacht wordt; naar zijne meening bestaat voor die veronderstelling geen grond, daar immers het college steeds heeft doen blijken van de meeste belangstelling in zake de toekomst van de haven van Curaçao.

Onderartikel 143bis. Het betoog dat geen besluiten genomen moeten worden in afwijking van het gevoelen van den Kolonialen Raad leidt tot de gevolgtrekking, dat, tenzij in de gevallen, opgenoemd in art. 49, tweede lid, van het Regeeringsreglement, wanneer de Raad zich eenmaal over eenige aangelegenheid uitgesproken heeft, artikel 48 geen toepassing meer zou mogen vinden, en zou tot de gedragslijn kunnen voeren om aangelegenheden, waarin in de eerste plaats de Raad behoort te worden gekend; geheel buiten dit college om te regelen, zoodra er aanleiding mocht bestaan voor het vermoeden, dat op 's Raads medewerking niet zou kunnen worden gerekend. De ondergeteekende behoeft nauwelijks te verklaren, dat hij zich niet kan aansluiten bij eene opvatting, die eene dergelijke gedragslijn tot gevolg zou kunnen hebben.

Het moet zooveel mogelijk regel blijven, dat de Raad zich uitsprekt, en eerst daarna behoort te worden onderzocht of er aanleiding bestaat om 's Raads beslissing te herzien; dit ligt—gelijk in het artikel van den heer VAN VUUREN in *de Tijd* van 16 Mei 1913 in herinnering is gebracht—ook in de bedoeling van het tegenwoordige art. 48 van het Regeeringsreglement, dat met het oog op conflicten tusschen den Gouverneur en den Kolonialen Raad zijn tegenwoordige wording heeft erlangd. Een zoo

moeder nooit meer ziek laat worden en dat vader geen ongeluk overkome.”

Deyman en Anna zagen elkander aan, verwonderd als ze waren over het juiste antwoord van het kind. Dit verried duidelijk, waar de kleine in hare kinder-gedachten geregeld mede bezig was.

Toen Deyman was heengegaan, zonderde Anna zich af in haar kamertje, wierp zich voor de tafel op hare knieën en verborg haar hoofd, vol van allerlei gedachten, in hare handen. Schreien kon ze niet! Ze wilde bidden; maar geen gebed wilde op hare lippen komen. Haar hart was overstelpt van de meest tegenstrijdige gevoelens. Het waren oogenblikken van twijfelen, strijden en lijden!

Voordat Deyman thans bij haar was gekomen, had ze het vaste plan, om Katholiek te worden.

Nu echter, kwamen haar opnieuw zoo veel moeielijkheden voor den geest, dat ze er maar weer van af wilde zien.

„Maar als de Katholieke leer de ware leer is, zoo dacht ze, als ik

danig geval heeft zich hier voorgedaan. Door zelf te regelen maakt het opperbestuur gebruik van een bij de wet uitdrukkelijk toegekende bevoegdheid. Het is dus de wet die ten deze de autonomie der Kolonie heeft beperkt.

De opmerking dat de urgentie ten aanzien van eene herziening der bestaande subsidieregeling niet gebleken is, wordt, naar de meening van den ondergeteekende voldoende weersproken, wanneer naast elkander worden gesteld de in de Memorie van Toelichting opgenomen cijfers, van het subsidiebedrag en die van het aantal scholen en leerlingen en van het onderwijzend personeel. Naar aanleiding van de opmerking, dat geen opening van zaken uit de boeken gegeven is, moge de ondergeteekende er op wijzen, dat de voorschriften hier te lande in zake de subsidiëering van het bijzonder onderwijs ook geen openlegging van boeken eischen. Doch wanneer men nagaat, hoeveel in de Kolonie Curaçao besteed wordt voor het openbaar onderwijs en men daarmede vergelijkt het aan het bijzonder onderwijs toe te kennen subsidie, dan blijkt toch, zeker overduidelijk, dat er geen sprake van is dat het bijzonder onderwijs aldaar een winstgevend bedrijf zou kunnen opleveren.

De Minister van Koloniën,

DE WAAL MALEFANT.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 13 Juni 1913.

TJARDA VAN STARKENBORGH.

VAN DER KUN.

KRAUS.

FRANSEN.

FERF.

EERSTE KAMER

ZITTING 19 JUNI 1913.

(Handelingen.)

De heer van Deventer: Mijnheer de Voorzitter! Er wordt bij dit wetsontwerp een voorstel gedaan tot aankoop van grond voor vestigingsplaatsen ten behoeve van den kleinen landbouw en de inrichting van proefvelden. In het verslag is daarover met geen woord gesproken; blijkbaar stemden alle leden van de Staten-Generaal met dit denkbeeld in. Het kan dus minder correct schijnen dat ik er thans wat over zeg, en ik zou dat ook niet gedaan hebben, wanneer ik niet zeer kort geleden een uitnemend kenner van Curaçao had ontmoet, die mijn aandacht vestigde op een onderdeel van het voorstel, dat ook mij voorkomt ernstige overweging te verdienen.

Laat mij beginnen met te verzeren, dat ook mijn zeggman het voorstel toejuicht en het een zegen voor de kolonie noemt. Er is echter één punt waarop hij mij opmerkzaam maakte, en dat is dit. Op bladz. 2 van de Memorie van Toelichting wordt gerekend op een vergoeding á f50 aan ongeveer 300 pachters wegens verplaatting van die pachters naar het aan te kopen terrein. Hieruit zou kunnen worden afgeleid, dat al die 300 pachters den thans door hen geöccupeerden grond zouden moeten verlaten. Dat zou, naar hij mij verzekerde niet juist zijn. Zeker zijn er onder di 300, en misschien is het wel de meerderheid, die den thans door hen geöccupeerden grond zoo

daarvan voor me zelf overtuigd ben, mag ik dan nog wel terug?”

Het was hier de groote strijd, dien alleen zij zullen begrijpen, die het zelf hebben ondervonden: de strijd om het Gelcof! Tusschen het oogenblik, dat het verstand is overtuigd van de waarheid en dat de ziel zegt: ik wil, ligt een onmetelijke ruimte.

Het is de afstand tusschen gelooven en niet-gelooven, zonder de bijzondere hulp van God niet af te leggen door den mensch alleen, zelfs niet onder de grootste krachtsinspanning!

„O God, zoo bad de arme vrouw, ik zie in de verte het lang verachte licht, maar nog op een te grooten afstand, dan dat de koesterende warmte mijn gefolterd hart kan bereiken! Neen, Gij wilt niet, dat ik blijve dwalen op den weg naar dat licht, daar ik steeds er naar heb gezocht met den eenvoud des harten. O Heer, zoo de Katholieke Kerk uw werk is, voltooit dan in mij dat werk en neem mij op in den schoot dezer Kerk!”

Uw H. Wil, en niets anders wil ik volbrengen. O, indien ik me eens liet misleiden, aangetrokken als ik me gevoel door den inwendigen troost, dien ik van die leer verwacht en waarvan ik reeds zoo duidelijk den voorsmaak proef, o, is dit dan niet een verdoemen van mijne eigene, onsterfelijke ziel?”

Ze stond op, en ging naar een kastje, in den hoek van het kamertje. Met bevende handen nam ze er een pakje uit. Ze ontrolde het. Het gebedenboek, vroeger door hare moeder zelve zoo veelvuldig gebruikt! Ze knielde wederom neder op den grond. Ze sloeg het kostbare aandenken open en las het „Wees-gegroet Maria.”

„Heilige Maria Moeder Gods, en ook mijne Moeder, zoo voegde ze er bij in, bid voor mij, nu en in het uur van mijnen dood!” Ja, maar nu vooral, op dit oogenblik, nu ik hier lig neergeknield!

„Maar ook gij mijne aardsche moeder, die thans, naar ik hoop, van uit den Hemel hier op mij nederziet, nogmaals kom ik uwen raad inwinnen.

Bij den tot heden gewichtigsten

spoedig mogelijk hebben te verlaten, maar er zijn er ook die men veeleer moet bewegen niet heen te gaan, omdat wanneer zij den grond verlaten, niemand er meer naar zal omzien, en die grond, die nu begroeid en bebouwd is, dan binnenkort weer een wildernis zou worden. Er zal dus onderscheid moeten worden gemaakt tusschen gewenschte en ongewenschte occupanten. De eersten kooppe men niet uit, maar houde men vast.

Ik mag van den Minister, die ik onvoorbereid met dit detail overval, natuurlijk niet verwachten dat hij mij antwoordt, maar ik verzoek dat Zijn Excellentie de mededeeling zal overwegen en zal nagaan of bij de uitvoering van het plan het belang van de kolonie eischt, dat met die mededeeling rekening worde gehouden.

Bij dit wetsontwerp wordt ook een voorstel gedaan tot verhooging van de subsidien voor het bijzonder onderwijs in de kolonie Curaçao. Ik mag dit voorstel niet geheel onbesproken laten, al zal ik, gegeven de beperkte tijd die ter onzer beschikking staat, mij tot weinige woorden moeten bepalen.

Ik blijf de gedragslijn, die de Minister ten opzichte van den kolonialen raad gevolgd heeft, en waarover ik bij een vorige gelegenheid in deze Kamer reeds heb gesproken, betreuren. Wel wil ik toegeven dat art. 48 van het Regeeringsreglement voor Curaçao het volgen van die gedragslijn formeel toelaat, maar juist daarom, zou ik zeggen, ware groot voorzichtigheid plicht geweest en had de Minister een conflict moeten vermijden dat duidelijk genoeg te voorzien ware. Door dat conflict als het ware uit lokken en daarna te handelen in strijd met den uitgesproken wil van den kolonialen raad, heeft de Minister aan de gedeeltelijke autonomie van de kolonie een knak toegebracht. Wie bekend is met de gevoeligheid van koloniale maatschappijen, weet dat het juist dergelijke punten zijn die, al zijn zij formeel verdedigbaar, een gevoel van wrevel tegenover het moederland in het leven kunnen roepen.

Wat de beginselzaak aangaat zal ik het bij dit korte woord van protest laten. Ik wil daaraan toevoegen de uitdrukking van mijn teleurstelling over het antwoord dat de Minister heeft gegeven op de opmerkingen in het Voorloopig Verslag, dat de urgentie tot verhooging van het onderwijssubsidie niet gebleken is, omdat geen opening van zaken uit de boeken werd gegeven. Hiertegenover wordt nu door den Minister eenvoudig verwezen naar de hogere kosten van het openbaar boven die van het bijzonder onderwijs, waaruit dan volgens den Minister „overduidelijk blijkt dat er geen sprake van is dat het bijzonder onderwijs aldaar een winstgevend bedrijf zou kunnen opleveren.”

Mijnheer de Voorzitter! Voor mij is dat nog niet zoo „overduidelijk.” Ben ik goed ingelicht, dan bestaat er in de kolonie Curaçao verschillende onderwijs. Men heeft het gouvernementsonderwijs, dat ingericht is als ons Europeesch onderwijs en waarvan met name de Europeesche elementen in de kolonie profiteren. Men heeft er zelfs een school met 9-jarigen cursus, waarvan de laatste jaren zijn gelijk te stellen met onze scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs. Het behoort geen betoog dat het onderwijs, aan dergelijke scholen gegeven, duur is en dat, doordat er een dergelijke school is en aan nog meer scholen Europeesch onderwijs wordt gegeven, de rekening van het openbaar onderwijs in de kolonie Curaçao tot een tamelijk hoog bedrag is opgevoerd en dus per leerling tot een vrij belangrijk bedrag aanleiding geeft.

stap mijns levens, toen ik Edgar tot echtgenoot zou nemen, heb ik me ook voor u nedergevoeren en gij hebt mij toen verlicht, welnu, help mij ook thans en bid voor mij, opdat God mij schenke de genade van uw Gelooft te kunnen omhelzen!”

Anna bleef nog lang met ten Hemel geslagen oogen in geknielde houding voor de tafel nederliggen, totdat haar dochttertje kwam binnenstormen.

„Moe, moeder, daar komt vader aan! Mag ik hem een eindje tegenloopen?”

Anna stond op en begaf zich naar de kleine.

„Wat is er?”

„Mag ik vader tegemoet gaan, moeder?”

„Ja, dat is goed; maar niet te ver!”

„Neen, moe; daar ginds komt hij al aan!”

Anna repte zich nu, om haar gebedenboek weg te gaan sluiten en zich een weinig te verfrischen. Edgar mocht volstrekt niet bemerken, aan welken zielestrijd zij ten proef was geweest!

(Wordt vervolgd.)

Daarnaast heeft men echter ook hoogst eenvoudig ingerichte scholen die in hoofdzaak in handen zijn van de Roomsche-Katholieke missien, scholen die uitsluitend of bijna uitsluitend worden bezocht door de kinderen van de negerbevolking en van de gemengde bevolking, en waar onderwijs wordt gegeven dat zich verhoudt tot het andere onderwijs ongeveer als het onderwijs aan de desa-scholen in Nederlandsch-Indië tot de scholen van Europeesch onderwijs aldaar. Het spreekt vanzelf, dat dergelijk onderwijs, dat hoogst eenvoudig is ingericht, veel minder geld kost en het dus volstrekt niet gezegd is, dat uit de subsidien die tot dusverre verstrekt worden, de kosten van het bijzonder onderwijs niet kunnen worden bestreden.

Er wordt wel eens vermoed, zoolwel hier te lande als in de koloniën, dat er onderwijsinstellingen zijn die het volle bedrag van de subsidien niet noodig hebben voor de doeleinden waarvoor die subsidien worden verstrekt en die dan de restanten voor andere, natuurlijk ook zeer nuttige doeleinden besteden. Ik wil niet zeggen dat het zoo is,—ik heb daarvoor de gegevens niet tot mijn beschikking—maar ik zeg, dat zoowel in Nederland als in de koloniën er velen zijn die dat vermoeden, en als dat vermoeden juist mocht zijn, zou daarin toch iets bedenkelijks liggen.

Daarom lijkt het mij de plicht van de Overheid om bij het verleen van subsidien niet alleen na te gaan of zij blijven onder de kosten van het openbaar onderwijs maar ook of zij blijven onder de werkelijke kosten van het bijzonder onderwijs, dat de subsidien ontvangt.

Een dergelijk onderzoek is door den Minister in dit geval blijkbaar niet ingesteld en dat betreurt ik te meer omdat wij moeten beslissen over een zaak waarover de opinies in de kolonie zoo zeer verdeeld zijn. Mij dunkt, de Minister had niets onbeproefd moeten laten om de Staten-Generaal zoo volledig mogelijk in te lichten.

Het wetsontwerp bevat verschillende andere voorstellen waarmede ik mij kan vereenigen, zoodat het niet op mijn weg ligt er mijn stem aan te onthouden. De opmerkingen, die ik maakte over de voorgestelde verhooging van het subsidie voor het bijzonder onderwijs, hadden alleen ten doel, te doen uitkomen, dat ik dat voorstel niet voldoende gemotiveerd acht.

De heer Vermeulen: Mijnheer de Voorzitter! Ik had niet verwacht, dat dit ontwerp, bepaaldelijk wat betreft de verhooging van het subsidie voor het bijzonder onderwijs, een ontwerp hetwelk in de Tweede Kamer zonder discussie den hamer gepasseerd is, hier debat zou uitlokken. Maar nu de vorige geachte spreker op deze zaak is teruggekomen, verhoog ik mij, na hem gehoord te hebben, dat ik, toen deze zaak hier aan de orde is gesteld, eenige cijfers omtrent deze zaak heb genoteerd, welke in deze van belang zijn en die ik hier heb medegebracht.

De vorige geachte spreker zou gewenscht hebben, dat door den Minister, alvorens hij dit ontwerp indiende, overlegging was gevraagd van de boeken van de betrokken schoolbesturen, ten bewijze, dat de scholen geen winstgevend bedrijf vormen. Hier moet ik toch inderdaad vragen: ernst of kortswijl? Hoe groot is dan toch wel het subsidie, dat tegenwoordig genoten wordt? Dat subsidie bedraagt op het oogenblik f6,80 per leerling en er wordt voorgesteld dat bedrag te verhoogden tot f9,25. Ziet nu misschien de vorige geachte spreker kans om overeenkomstig het daaromtrent bestaande reglement in de kolonie behoorlijk onderwijs voor die som te verstrekken? Dat hij dat geheim dan

stap mijns levens, toen ik Edgar tot echtgenoot zou nemen, heb ik me ook voor u nedergevoeren en gij hebt mij toen verlicht, welnu, help mij ook thans en bid voor mij, opdat God mij schenke de genade van uw Gelooft te kunnen omhelzen!”

Anna bleef nog lang met ten Hemel geslagen oogen in geknielde houding voor de tafel nederliggen, totdat haar dochttertje kwam binnenstormen.

„Moe, moeder, daar komt vader aan! Mag ik hem een eindje tegenloopen?”

Anna stond op en begaf zich naar de kleine.

„Wat is er?”

„Mag ik vader tegemoet gaan, moeder?”

„Ja, dat is goed; maar niet te ver!”

„Neen, moe; daar ginds komt hij al aan!”

Anna repte zich nu, om haar gebedenboek weg te gaan sluiten en zich een weinig te verfrischen. Edgar mocht volstrekt niet bemerken, aan welken zielestrijd zij ten proef was geweest!

(Wordt vervolgd.)

hier mededeelde: hij zal daardoor aan de vrienden van het bijzonder onderwijs een grooten dienst bewijzen.

Het argument, dat het gevraagde subsidie te hoog zou zijn, is dan ook door de meerderheid van de Koloniale Staten, die dit subsidie verworpen heeft, niet gebezigd. Dat college heeft zich geplaagd op het hier te lande geheel veronderstandpunt, dat eigenlijk aan de bijzondere scholen volstrekt geen subsidie moet worden toegekend, dat *niets* moet worden gegeven, omdat die bijzondere scholen alleen in het belang zijn van het kerkgenootschap, dat die scholen onderhoudt, terwijl het algemeen belang er niets mede te maken heeft.

Ik kom zoo aanstonds op die bewering terug. Vooraf echter wensch ik eenige cijfers mede te deelen, waaruit het zeer bescheiden van het aangevraagde subsidie blijkt. Er wordt aangevraagd f 9.25 per leerling, terwijl in de zusterkolonie Suriname aan het bijzonder onderwijs wordt verleend f 26 per leerling en hier te lande, waar toch ook bij het bijzonder onderwijs van overhouden geen quaestie is, maar integendeel hoogst belangrijke bedragen door de voorstanders van het bijzonder onderwijs worden bijgepast, door de Regeering gegeven wordt ruim f 20 per leerling.

En wil men weten, wat het openbaar onderwijs op Curaçao kost? Dat komt voor alle leerlingen gemiddeld neer op f 40 per leerling, terwijl de leerlingen, die meer uitgebreid lager onderwijs genieten, aan de kolonie ruim f 100 per leerling kosten.

Nu zal men misschien meenen dat alleen of bijna uitsluitend meer uitgebreid lager onderwijs genoten wordt door leerlingen van de openbarescholen. Neen, dat is heel anders: Van de leerlingen die m. u. l. o. genieten, vindt men er op de openbare scholen 197, op de bijzondere scholen daarentegen 437; wel een bewijs dat het bijzonder onderwijs op Curaçao volstrekt niet op zulk een laag standpunt staat als de vorige geachte spreker meende te moeten aannemen.

Het bijzonder onderwijs op Curaçao en de overige West-Indische eilanden is daar eigenlijk het onderwijs, — het onderwijs dat door verreweg het grootste getal der kinderen genoten wordt. Op Curaçao zelf staan tegenover drie openbare scholen vijftien bijzondere, op Aruba tegenover een openbare school vijf bijzondere; in het geheel genieten in de kolonie ongeveer 1100 kinderen openbaar onderwijs, ruim 5000 kinderen bijzonder onderwijs.

Het gewone lager onderwijs is op alle bijzondere scholen kosteloos en de rapporten van den schoolopziener van Curaçao, die ons bij het Koloniaal Verslag worden overgelegd, zijn ten opzichte van het onderwijs dat op de bijzondere scholen gegeven wordt over het algemeen zeer gunstig. Alleen wordt in die rapporten geklaagd over overvulling van verschillende klassen op de kleinere eilanden.

Was dat bijzonder onderwijs niet in de kolonie, en moest in het onderwijs alleen voorzien worden door de openbare scholen, het zou ontzaglijk veel meer geld kosten; en dat geld zou moeten betaald worden door het moederland. De Koloniale Staten kunnen in dat opzicht gemakkelijk het subsidie aan het bijzonder onderwijs verwerpen, al zou het bijzonder onderwijs misschien ten gevolge daarvan verdwijnen. De kolonie kan zich zelf toch niet bevoorraden, het is het moederland dat alles zou moeten bijpassen. En het gevaar dat bij verwerping van die subsidieverhoging het bijzonder onderwijs op den duur niet meer zou kunnen blijven voorzien in de behoefte, waarin het thans voorziet, is verre van denkbeeldig. Mij is uit ik meen goede bron medegedeeld, dat de bedragen die op dat onderwijs worden toegelegd zoo groot zijn en dat daarvoor zoodanige offereers gevraagd worden, dat het bestaan der bijzondere scholen bepaaldelijk in gevaar zou worden gebracht, indien de Regeering de hand terugtrok en zelfs indien deze subsidieverhoging werd geweigerd.

Kon de meest arme bevolking van Curaçao zich doen hooren in de Koloniale Staten, wij mogen als zeker aannemen, dat dan een zeer krachtig protest niet achterwege zou gebleven zijn. Maar, wij weten het, de verhouding van de bevolking tot die Koloniale Staten is een geheel andere dan de verhouding van de Nederlandse bevolking tot de Staten-Generaal. Die Koloniale Staten vertegenwoordigen eigenlijk de bevolking niet, zij worden gekozen uit een kleinen kring van personen op het hoofdeiland en benoemd bij Koninklijk Besluit na een voordracht van het college zelf, die eigenlijk met een co-optatie gelijkstaat.

Ook de verhouding van den Gouverneur tot de koloniale staten is dan ook een geheel andere dan die van de Nederlandse Regeering tot

de Staten-Generaal. Zeer duidelijk is dit inderdaad in het licht gesteld door ons geacht medelid den heer Cremer, toen deze als Minister van Koloniën zijn wetsontwerp op het regeringsbeleid voor de kolonie verdedigde. Eveneens werd door hem toen aangetoond, in welke gevallen de tusschenkomst van het moederland geboden kan zijn. Naar aanleiding van art. 48 van het bij dat wetsontwerp vastgestelde reglement op het regeringsbeleid voor de kolonie zei de heer Cremer o.a. het volgende: „Regeling bij koloniale verordening van de onderwerpen, thans daartoe aangegeven, behoort regel te blijven, maar wanneer een conflict tusschen den Gouverneur en de koloniale Staten zich in den vorm van verwerping van een concept-verordening mocht voordoen, moet een Koninklijke beslissing over de zaak mogelijk zijn. Ook wanneer om andere redenen een noodige regeling bij koloniale verordening achterwege mocht blijven, behoort zij bij Koninklijk Besluit tot stand te kunnen komen, en eindelijk kan zich het geval voordoen, dat regeling bij koloniale verordening minder gewenscht zou zijn”.

In de rede, door den heer van Deventer bij een vorige gelegenheid hier gehouden, werd bijna uitsluitend de aandacht gevestigd op het derde van de drie gevallen, waarin de heer Cremer de tusschenkomst van de Regeering van het moederland gewenscht oordeelde, maar, zooals reeds door het lid van de Tweede Kamer, den heer van Vuuren, overtuigend is aangetoond in een dagbladartikel, dat ook in het Voorloopig Verslag werd vermeld, hebben wij hier te doen niet met het derde maar met het eerste van de drie door Minister Cremer vermelde gevallen, het geval dat zich een conflict zou voordoen tusschen den Gouverneur en de Koloniale Staten in den vorm van verwerping van een concept-verordening.

Door de tegenstanders van het wetsontwerp en ook door den heer van Deventer wordt thans toegegeven, dat formeel geen aanmerking op de voorgestelde regeling te maken is. Welnu, ik durf op grond van al het boven aangevoerde volhouden, dat niet alleen formeel de zaak in orde is, maar dat ook wat het fond van de zaak betreft deze quaestie door de Regeering beslist is zooals zij beslist moest worden in het belang van de bevolking; beslist op een wijze zooals men had mogen verwachten van elke Regeering achter gene groene tafel gezeten. Immers door de beslissing, die de Minister in deze heeft genomen, heeft hij inderdaad niet gehandeld in het belang uitsluitend van een of ander kerkgenootschap, maar naar mijn overtuiging in het waarachtig belang van de bevolking in haar geheel, en van de armere bevolking in het bijzonder. Het is om die reden, dat ik, in tegenstelling met den vorigen geachten spreker, den Minister mijn oprechte hulde breng voor hetgeen door hem in deze is verricht.

De vergadering wordt voor een half uur geschorst en daarna hervat.

CORRESPONDENTIE.

Aruba, 8 Juli 1913

Op 30 Juni i. l. wapperde wederom van den toren der St. Franciscuskerk en voor de huizen van vele ingezetenen van de Playa op Aruba, de Vaderlandsche driekleur. Op dien dag heeft de inzegening plaats gehad van de nieuwe school voor M. U. L. O. waarvan de eerste steen op 3 Maart i. l. gelegd is. De plechtigheden die des morgens ten half tien een aanvang namen, werden bijgewoond door den H. E. G. H. Gezaghebber van Aruba, H. J. BEAUJON, den H. E. G. H. w. n. Gezaghebber C. THIENEN, den Weled. Heer Landraad M. ARENDS en den Weled. Heer officier van Justitie C. HASSETH. De Weled. Heer C. CHOMS, eveneens Landraad van ons eiland, was wegens een buitenlandse reis verhindert persoonlijk aanwezig te zijn. Onder het feestelijk gelui der klokken trokken de geloovigen in grooten getale op naar de kerk, waar even daarna de „Veni Creator” werd ingezet, en in de prachtige muziek van Pater Haagh C. S. S. R. door het uitmunten koor heerlijk werd uitgezongen. Onder ademlooze stilte baden de aanwezigen, onder begeleiding der zang van het koor en het meesterlijke orgelspel van den Heer WILLY RUIZ, deze bede tot den H. Geest mede. Vervolgens, in stillen eerbied, de gebeden der kerk volgend, schaarde zich daarna al de aanwezigen achter de misdienaars, die met het kruis vóór en de benoedigheden voor de inwijding van het nieuwe schoolgebouw, vóór gingen naar de plaats waar de nieuwe school is opgetrokken. De plechtige inzegening is verricht door den Pastoor der Parochie, de WelEerw. Pater A. TEN BRINK, daarbij geassisteerd door de Eerw. Heeren Th. v. SADELHOFF,

Pastoor van de Noord, G. J. POTTEN, Pastoor van Savoneta en A. ELLIS, Pastoor van Sta. Cruz. Nadat ook de gebeden die de Kerk bidt, wanneer Zij Gods zegen afsmeeft over de onderwijzeressen en de kinderen die in dat gebouw zullen werken, vol aandacht waren gevolgd, begaven zich allen wederom naar de kerk, alwaar de Pastoor in een predicatie in 't kort de beteekenis van deze plechtigheid verklaarde en gelegenheid vond den geloovigen uiteen te zetten van hoeveel gewicht het onderwijs in 't algemeen en het godsdienstig onderwijs in 't bijzonder is voor maatschappij en individu. Al de aanwezigen gelukwenshend met het voorrecht zulk een modelinrichting voor onderwijs ontvangen te hebben door het krachtig en energiek beleid van Mgr. VUYLSTEKE, die in zijn ijver en goedheid de Parochie van Oranjestad met zulk een modelinrichting werkelijk heeft verrijkt, dankte ZEW daarop de Pastoors in hartelijke bewoordingen en al de aanwezigen voor hun vereerende tegenwoordigheid en groote belangstelling, daarbij de beste wenschen uitsprekend voor de Zrs onderwijzeressen die zich zullen blijven beijveren in het onderwijzen en opvoeden der Roomsche jeugd en voor de kinderen, die aan deze inrichting hun opvoeding zullen voltooien.

Treffende melodiën van eene cantate, door het zangkoor ten gehoor gebracht, gaven in sonore klanken wederom op voortreffelijke wijze uiting aan de gevoelens van dankbaarheid en ingenomenheid, die al de aanwezigen bezielden. Na afloop dezer plechtigheid had er een reünie plaats ten huize van den Pastoor, waar de H. E. G. H. Gezaghebber H. J. Beaujon den Pastoor en de bewoners van Oranjestad gelukwenschte met het nieuwe instituut van onderwijs daarbij den wensch uitsprekend, dat ook deze inrichting veel zal mogen uitwerken tot heil en ontwikkeling van het volk. De H. E. G. H. w. n. Gezaghebber C. Thienen, daarna het woord, nemend sprak eveneens in welgekozen en oprechtgemeene bewoordingen zijn beste wenschen uit voor de nieuwe inrichting, daarbij den zusters van harte toewenshend een prettigen en succesvollen arbeid voor de jeugd van ons eiland.

Des avonds had er in het nieuwe schoolgebouw eene feestviering plaats zóó sijn dat zij door al de aanwezigen ten hoogste geroemd is. De leerlingen der school, hadden onder de leiding der Zusters verrijkt de feestviering met een groot aantal hoedendans en zang. Het hoofdnummer van het program was „Hulde aan de H. Maagd,” declamatie en zang. De costumes, de declamatie en de zang waren zoo uniek, dat allen met de grootste aandacht dat spel van de begaafde leerlingen volgden.

Viool solo's met acompanyement van piano en orgel vormden den overgang tot de Spaansche en Engelsche voordrachten, waarnaar het publiek vroolijk en aandachtig toekeek en luisterde, maar waardoor ook de leerlingen proeven aflegden van hun vergevorderdheid in het Spaansch en Engelsch niet minder dan in het Hollandsch.

Waarlijk de Srs. hebben op dien avond met hun leerlingen geschitterd. Een hartelijk applaus gaf telkens weer blijk van de groote ingenomenheid met hetgeen er dien avond vertoond werd.

Een hulde aan Paus en Koningin besloot den feestavond. En zooals de aanwezigen lang zullen blijven genieten, van wat de Srs. en de leerlingen dien avond booden, zoo zullen ook de Srs. en de leerlingen lang zich herinneren het prachtige en uitbundige applaus, dat hun als een hulde op het slet van den avond ten deel viel.

Zoo heeft zich de vreugde over het nieuwe schoolgebouw geuit op dien merkwaardigen 30sten Juni 1913

En waarlijk de aanwezigheid van zooveel ingenomenheid, heeft reden van bestaan. De Pastoor had Zondags voor de inwijding de school ter bezichtiging gesteld van allen die haar wenschten te bezichtigen. Grote scharen trokken lokaal in lokaal uit en zagen vol verwondering, hoe Monseigneur VUYLSTEKE een inrichting heeft tot stand gebracht, waarin in localiteiten, en leermiddelen voldoen aan de hoogste eischen van schoonheid en praktisch nut. Geen wonder dus dat de ingenomenheid met het bezit van zulk een model inrichting zich uitte in een groote belangstelling en schitterende feestviering, op den dag der inwijding. Naast God, aan Monseigneur M. G. VUYLSTEKE, onzen bemindenden Bisschop, onzen innigen dank.

Berichten uit de Kolonie.

Commandant Appel.

Van ganscher harte wenschen wij den altijd actieven en voor een ieder gedienslijken Commandant geluk met

EXCELENTE PARA LOS NIÑOS

No hay nada que les sienta tan admirablemente á los niños como la *Emulsión de Scott*. Abastece los elementos más necesarios para su desarrollo, y por lo tanto debiera de dárseles cada vez que dan muestras de debilidad, enflaquecimiento, etc. La

EMULSION DE SCOTT

la recetan los más conocidos médicos; no hay medicamento que goce de tan unánime y autorizada aprobación. Absolutamente exenta de alcohol ó drogas nocivas.

PIDA SIEMPRE LA EMULSION DE SCOTT LEGITIMA.

zijn vijftienvintigjarig huwelijksfeest. Aan rusten denkt de man nog niet, maar wij hopen toch, dat hij een rustig zijn gouden bruiloft moge vieren in onvermengde vreugde, zoo mogelijk in tegenwoordigheid van al zijne kinderen.

Hr. Ms. Zeeland

was op het emancipatiefeest des nachts om twaalf uur mooi geillumineerd, waardoor de Kolonelen en de officieren blijk hebben gegeven mede te leven met de bevolking.

Hedenavond is er bal aan boord voor genoodigden.

De Zandzuiger

is Maandagmorgen beproefd. 't Ging best. Als er eenmaal voor goed begonnen zal zijn met het werk, komt het gauw genoeg klaar. 't Is verwonderlijk, zoo mooi stil de zuiger ligt midden in de branding. De zes ankers houden hem stevig vast.

De Haven van St. Thomas.

Twee groote Deensche Firma's, gevestigd aan havenaanleg, zullen binnen twee jaar de haven van St. Thomas in orde maken. Er wordt dezer dagen reeds mee begonnen en zal \$ 1500.000 kosten. Er zal een ijzeren pier gebouwd worden van buitengewone lengte, en een groot dok met eene diepte van 94 M. De haven zal uitgediept worden door een Engelschen hopper-zuiger, welke \$ 100.000 kost. Groote warenhuizen worden er op de kade gebouwd, ook komen er een moderne kolonlaadnrichting, tanks voor olie, hooge elevators etc.

Met het oog op aldaar voorkomende aardbevingen zullen de kaden van steen gebouwd worden.

C. T. C.

De Curaçaosche Tennisclub vierde Woensdag feest. De buitengewone bijeenkomst werd bijgewoond door den H.E.G. Heer Gouverneur en opgeluisterd door de muziek van Hr. Ms. Zeeland.

Het nieuwe Ministerie

in Nederland is nog niet tot stand gekomen. Hare Majesteit heeft in verband met den Kabinetscrisis den Voorzitter van de Tweede Kamer Mr. Jhr. VAN NISSEN TOT SEVENAER en Mr. Jhr. Mr. J. ROELL, Vice-President van den Raad van State in audientie ontvangen den 3den Juli, en aan Dr. Bos Vrijz. Dem. opgedragen een nieuw ministerie te vormen geheel links (?)

Dankbetuiging.

In dank ontvangen:

Van Mevrouw JULIA TH. SCHOTBORGH, Agentesse voor „Groottes” Cacao en Chocolaad, een monster. blikje.

Van de Curaçaosche Handel Maatschappij nieuwe tijdfafels voor de K. W. I. M.-booten,

Van de Heeren JAMES en HENRY JONES nieuwe tijdfafels voor de Leyland Line.

Officiële Berichten.

Aan den commiss late klasse der belastingen alhier, W. H. van der Velde, is tot herstel van gezondheid, een maand verlofsverlenging verleend. Aan den brigadier bij de brigade marchandise alhier E. G. Grossmann, is tot verder herstel van gezondheid, twee maanden verlofsverlenging verleend.

Mejuffrouw J. S. G. Spit is benoemd tot onderwijzeres eerste klasse aan de Wilhelminaschool op Curaçao. De geneeskundige van Suriname D. S. Bergen is tijdelijk aangesteld tot gouvernementsgeneeskundige in de kolonie Curaçao en voorloopig belast met de functien van gouvernementsgeneeskundige op St. Eustatius; en de wd. gouvernementsgeneeskundige op Saba, C. J. Samson, tijdelijk belast met de waarneming van den geneeskundigen dienst op St. Eustatius, is eervol ontheven van laatstgemelde functie.

Aan den Inspecteur der belastingen alhier A. G. Statius Muller is wegens tienjarigen onafgebroken dienst in de kolonie, een jaar verlof naar Nederland verleend.

De Koloniale Ontvanger H. Statius Muller is tijdelijk ontheven uit zijne functien als zoodanig en tijdelijk belast met de functien van Inspecteur der belastingen; de hoofdcommiss ter Gouvernements-Secretarie J. W. J. v. d. Linde Schotborgh is tijdelijk ontheven van zijne functien en tijdelijk belast met die van Koloniale Ontvanger; en de 2de commiss ter Gouvernements-Secretarie, Ph. F. Gormira is tijdelijk belast met de functien van hoofdcommiss ter Gouvernements-Secretarie.

Aan den Apostolisch-Vicar van Curaçao, thans met verlof te Rotterdam, M. A. M. Vuytsteke, is om gewichtige redenen, drie maanden verlofsverlenging verleend.

De geemployeerde B. Q. v. d. V. Zeppenfeldt is van de Gouvernements-Secretarie naar het postkantoor, en de geemployeerde D. H. F. Dassel van het postkantoor naar de Gouvernements-Secretarie overgeplaatst.

Het lid van den Koloniale Raad Dr. J. P. Evertsz H., is tijdelijk belast met de waarneming der functien van Ondervoorzitter van dien Raad.

Bij Kon. Besluit van 5 Juni 1913 No. 57 is de heer E. P. Delvalle erkend en toegelaten als Consul van de republiek Panama op Curaçao.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelde bevonden brieven.

Jaar Agell (4), Zorlingo Giffel, Alfonso Guetl filis, Josep Maharits Jantli, Catalina Leon, Jacobito Laito, Carl Lansen, Salomon Loop, Peter Mc. Leod, Carlos Mar-

181 ratten